

[Undervisningsministeren.]

Skoler skulde drives nogen kommunistisk Agitation. Jeg kender ikke andet til det end saadanne Bladnotitser. Der er ikke til mig, til Undervisningsministeriet, indgaaet nogen som helst Klage fra Forældre eller Skolemyndigheder i den Anledning. Forsaa vidt har jeg ingen Grund til at foretage noget som helst; jeg maa afvente, om der kommer saadanne Klager. Men jeg skal gerne angaaende Sagen i Almindelighed sige, at jeg er ikke nogen Ynder af en udefra kommende, heller ikke af en fra Lærere kommende, ensidig politisk Agitation mellem Skolebørn, jeg kunde saamænd ogsaa tilføje ensidig religiøs Paavirkning af Skolebørn; det er jeg ikke nogen Ynder af. Men jeg har ogsaa lagt Mærke til en Bladmeddelelse — den fremkom for ganske nylig, efter at det ærede Medlem havde holdt sin Tale — om, hvorledes der nede i Ollerup er holdt et Møde med en Godsejer og Greve som Indleder, og hvor man havde indbudt Gymnasiaster, altsaa Skolebørn — der skulde efter Bladmeddelelser i konservative Blade have været ca. 100 til Stede —, og hvor for øvrigt min højtærede Forgænger efter Bladmeddelelserne talte. Indbyderen var S. O. S. Dette Faresignal er nok Navnet paa en meget reaktionær og anti-, nej desværre militaristisk Organisation; der er nogle, der siger, den er fascistisk eller halvfascistisk. Den tillader sig altsaa at indbyde Skoledrenge til at give Møde, hvor en Greve, en forhenværende Undervisningsminister o. s. v. søger at paavirke dem. Det har jeg ikke hørt eller set Kritik over. Jeg er, som sagt, hverken Ynder af det ene eller det andet.

Men hvis det ærede Medlem sigter til, at Skoledrenge drøfter indbyrdes Tidens brændende Spørgsmaal, saa vil jeg sige: Det har de gjort alle Dage, tror jeg nok, og det gør de, hvis der er en Smule Liv i dem. Jeg har hverken nogen Bemyndigelse til eller føler noget Kald til at gribe ind i saadanne Ting. Jeg vil ligesom den sidste Minister, der stod her paa Talerstolen, fristes til at bruge et aktuelt Udtryk, præget for ganske nylig af Universitetets Rektor: Jeg føler intet Kald eller Bemyndigelse til en Sindelagsprøve af Skoledrenge (*Moltesen*: De er ikke røde, de er kun grønne). En meget rigtig Bemærkning! Jeg har selv været grøn, da var jeg for Resten ogsaa rød samtidig, og jeg mindes min egen Skoletid for nu snart 50 Aar siden. Jeg mindes, at i Gymnasiet — den Gang kaldte man det Latinskolen — i 5te Latinskoleklasse dannede vi en nærmest litterær

Forening, hvor vi opførte Skuespil o. s. v.; i 6te blev den politisk, og vi drøftede saadanne Ting som Henrik Ibsen og Kvindespørgsmaalet, Tidens sociale Bevægelser. Jeg holdt indledende Foredrag om Spørgsmaalet: Monarki eller Republik. Det fik vi Lov til, og det skal de saamænd ogsaa have Lov til i vore Dage, Samfundet gik ikke til Grunde i den Anledning. To af disse Elever i Schneekloths Skole, der i 5te og 6te Klasse drøftede disse brændende Spørgsmaal paa den Tid, sidder her i denne Sal. Den ene er det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, han var den Gang Fører for de konservative, den anden er undertegnede, der den Gang var Fører for de mere radikale Elementer. Jeg farer ikke om i Jeronimus-Forskrækkelse, fordi Nutidens Skoleungdom i saa Henseende ikke afviger saa forfærdelig meget fra min Tids Skoleungdom. Nu kalder man maaske Tingene noget andet, men i Virkeligheden er det jo det samme.

Det ærede Medlem kom ind paa at tale om Universitetet og Polyteknisk Lærestanstalt og vilde godtgøre, at Uddannelsen kostede alt for meget. Hver Kandidat ved Universitetet og Polyteknisk Lærestanstalt kostede efter hans Beregning 10 000 Kr. Det er nu ikke saa lidt for lidt for Polyteknisk Lærestanstalt, men til Gengæld alt for meget for Universitetet. Det er heller ikke det rigtige Gennemsnitstal, fordi der er mange færre Polyteknikere end Kandidater fra Universitetet, men det ærede Medlem overser ogsaa, at Universitetet og Polyteknisk Lærestanstalt ikke blot har til Opgave at uddanne Embedsmænd, Skolemænd, Læger, Ingeniører o. s. v., men ogsaa er Sædet for videnskabelig Forskning. Derfor kan man ikke uden videre gøre, som det ærede Medlem har gjort, nemlig tage disse Institutioners samlede Udgift og dividere Antallet af producerede Kandidater op deri. Det passer ikke. Niels Bohrs Laboratorium besøges af mange udenlandske Videnskabsmænd, Professor Oluf Thomsens bakteriologiske Laboratorium besøges af mange færdigt uddannede Kandidater, for Forskningens Skyld, af videnskabelig Interesse, ogsaa af praktisk Interesse. Videnskab og Praxis hænger jo i vore Dage paa det nøjeste sammen. Det ærede Medlem maa ikke glemme, at der er sket og stadig sker en stærkere og stærkere Udvikling fra den rene Katederundervisning til Laboratoriearbejde, og det ærede Medlem maa ikke glemme, i hvilken Grad ogsaa det praktiske Liv hænger sammen med Videnskabens Fremskridt. (*Vilhelm Rasmussen*: